

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členiek JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Zdenky Reisenauerovej, právnej veci navrhovateľa: V., nar. X., štátny občan Ukrajiny, naposledy bytom v zahraničí: K., t. č. T., zast. Centrom právnej pomoci, Nám. slobody 12, Bratislava, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Bratislava, Pivonková 6, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-596-16/PO-Ž-2008 zo dňa 23. októbra 2008, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 75/2008-27 zo dňa 1. apríla 2009 takto

r o z h o d o l

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 75/2008-27 zo dňa 1. apríla 2009 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-596-16/PO-Ž-2008 zo dňa 23. októbra 2008 ktorým odporca podľa ustanovenia § 12 ods. 1 písm. a/ zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

účinnom v čase vydania rozhodnutia (ďalej len zákon o azyle) zamietol žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu na území SR a rozhodnutie odporcu o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej je vecne správne a v súlade so zákonom. Skutočnosti navrhovateľom uvádzané v priebehu celého azylového konania nasvedčujú podľa krajského súdu snahám navrhovateľa o legalizáciu pobytu na území SR a potvrdzujú záver, že v jeho prípade nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu podľa § 8, alebo 10, 13a a 13b zákona o azyle.

K úmyslu navrhovateľa uzatvoriť na Slovensku manželstvo a ku skutočnosti očakávaného narodenia jeho dieťaťa z pohľadu žiadosti o azyl, krajský súd uviedol, že ide o dôvody iné ako sú uvedené v ustanoveniach § 8, 10, 13a, 13b zákona o azyle. Dôvody § 8 a 13a sú obsahovo naviazané na perzekúciu žiadateľa o azyl, resp. reálnu hrozbu vážneho bezprávia v krajine pôvodu žiadateľa o azyl. V prípade navrhovateľ nebol žiaden z týchto dôvodov podľa krajského súdu použitý ako dôvod žiadosti o azyl. Ustanovenia § 10 a 13a zákona o azyle sa viažu k existencii rodinného vzťahu k osobe azylanta. Navrhovateľova priateľka však nie je azylantkou, keďže ide o občianku SR. Ak teda odporca konštatoval, že navrhovateľ požiadal o azyl z iných dôvodov, ako sú uvedené v uvedených ustanoveniach zákona o azyle, jeho konštatovanie je v súlade so skutočnosťou.

K námietke neudelenia azylu z humanitných dôvodov, krajský súd uviedol, že postup odporcu v zmysle § 9 zákona o azyle závisí výlučne od jeho úvahy a keďže na udelenie azylu z humanitných dôvodov niet právneho nároku, nie je odporca povinný v rozhodnutí uviesť, prečo tak neurobil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom namietal, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že odporca je povinný podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Správy o krajine pôvodu založené v spise a vyjadrenia navrhovateľa svedčia o tom, že navrhovateľ splnil podmienky na udelenie azylu, preto považuje napadnutý rozsudok za nezákonný.

Nespochybnil, že odporca môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa nezistia dôvody podľa § 8. Zdôraznil, že hoci tento postup závisí výlučne od úvahy odporcu, odporca môže rozhodnúť o udelení azylu z humanitných dôvodov.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Vlastné rozhodnutie udeliť azyl z humanitných dôvodov je vecou voľnej správne úvahy odporcu, pokiaľ sa teda odporca touto možnosťou nezaoberal, nemožno mu to vyčítať, pretože na udelenie azylu z humanitných dôvodov nie je právny nárok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 11. augusta 2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle (účinného do 30.11.2008) ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, ak žiadateľ odôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo § 13b.

Ministerstvo rozhodne podľa odsekov 1 a 2 do 60 dní od začatia konania; po uplynutí tejto lehoty žiadosť o udelenie azylu nemôže byť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená. Ministerstvo žiadosť o udelenie azylu zamietne ako zjavne neopodstatnenú, ak o udelenie azylu požiada žiadateľ, ktorý zakladá svoju žiadosť na iných dôvodoch ako v § 8, 10, 13a alebo § 13b, najmä na dôvodoch, ako je hľadanie zamestnania alebo lepších životných podmienok (ods. 3).

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu, nepredlíži doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, okrem zrušenia doplnkovej ochrany podľa § 15b ods. 1 písm. d), vo výroku rozhodnutia tiež uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej podľa § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona o azyle, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej skutočnosťou, že navrhovateľ svoju žiadosť o udelenie azylu zakladá na iných dôvodoch ako dôvody uvedené v § 8, 10, 13a alebo 13b zákona o azyle, najmä na dôvodoch ako je hľadanie zamestnania alebo lepších životných podmienok.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (Správy o dodržiavaní ľudských práv na Ukrajine, vydané MZV USA zo dňa 6.3.2007, aktuálne novinové články, týkajúce sa Ukrajiny, Súhrnná teritoriálna informácia o Ukrajine spracovaná ZU ČR v Kyjeve z 31.3.2008), z ktorých stručne popísal

spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu.

Odporca v napadnutom rozhodnutí vychádzal z tvrdení navrhovateľa, ktoré v rámci azylového konania produkoval, a to, že nebol členom žiadnej politickej strany a nevyvíjal žiadne politické aktivity. Na územie SR pricestoval v júli 2006 legálne, na vlastný cestovný pas a turistické vízum. V Prievidzi, kam pricestoval za priateľom ostal žiť a pracovať bez povolenia na stavbách ako stavebný robotník. Takto žil do roku 2008, kedy prvý krát požiadal o azyl. Ako dôvod svojej opakovanej žiadosti uvádzal snahu o zlegalizovanie pobytu na území SR, kde žije tri roky nelegálne. Našiel si tu priateľku, ktorá je v súčasnej dobe tehotná, preto sa rozhodli, že uzavrujú manželstvo. Avšak po strate dokladov sa to skomplikovalo. K sobášu potrebuje mnoho dokladov z Ukrajiny, ktoré by chcel získať prostredníctvom Ukrajinskej ambasády v SR. O azyl požiadal, preto, aby počas azylovej procedúry mohol tieto náležitosti vybaviť.

Na základe uvedeného, odporca dospel k záveru, že navrhovateľ nepotrebuje ochranu štátu v ktorom sa momentálne nachádza. Podľa odporcu navrhovateľ sa snaží cez inštitút azylu legalizovať si pobyt na území SR. Navrhovateľ nepredložil v priebehu konania žiaden dôkazy, a ani netvrdil, že bol v krajine pôvodu prenasledovaný z dôvodov uvedených v zákone o azyl. Vzhľadom k tomu, že zakladal svoju žiadosť na iných dôvodoch ako sú dôvody uvedené v § 8,10,13a,13b zákona o azyle, odporca jeho žiadosť zamietol ako zjavne neopodstatnenú.

Z obsahu administratívneho spisu odporcu vyplynulo, že navrhovateľ nielen že nepredložil žiaden dôkaz preukazujúci jeho prenasledovanie v krajine pôvodu, ale takéto okolnosti počas výsluchu ani netvrdil.

Ako vyplynulo z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 23.9.2008 navrhovateľ uviedol, že o azyl na Slovensku žiada z dôvodu, že si chce zlegalizovať pobyt na území SR, kde žije už tri roky nelegálne. Má tu trvalý vzťah s priateľkou- občiankou SR a vzhľadom k tomu, že je tehotná, rozhodli sa uzavrieť s priateľkou manželstvo, avšak po strate dokladov nastali komplikácie.

Na otázku, prečo odišiel z krajiny pôvodu v roku 2006 na Slovensko, odpovedal, že bol zvedavý ako sa žije v iných krajinách, zapáčilo sa mu tu a preto tu chce zostať.

Do styku s políciou, armádou alebo inými zložkami štátu osobne neprišiel a nikdy nebol nimi prenasledovaný.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj súd prvého stupňa vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že navrhovateľ zakladá svoju žiadosť na iných dôvodoch ako v § 8, 10, 13a alebo § 13b, najmä na dôvodoch, ako je legalizácia pobytu na území SR a ekonomické dôvody.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodit', že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky, nemožno považovať za relevantný dôvod pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a jeho žiadosť je založená na iných dôvodoch ako v § 8, § 10, § 13a alebo 13b, ide o snahu o legalizáciu pobytu na území SR, takýto záver nachádza oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania, preto krajský súd nepochybil, keď považoval rozhodnutie z týchto dôvodov za zákonné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že odporca náležite zistil skutkový stav a správne naň aplikoval citované ustanovenia zákona o azyle. Odvolací súd v podrobnostiach na tento správny záver odkazuje, pričom považuje za dôležité zdôrazniť, že inštitút azylu, ako najvyššia forma ochrany osôb podľa medzinárodných kritérií, má slúžiť ako nevyhnutná ochrana zachovania života a slobody ľudí, ktorí sa nachádzajú v bezprostrednom ohrození, ak je však osoba vedená čisto ekonomickými pohnútkami, resp. snahou o legalizáciu pobytu ide o ekonomického prisťahovalca a nie o utečenca, pričom odvolací súd poukazuje na to, že navrhovateľ svoju

žiadosť zakladá na iných ako rasových, národnostných, náboženských dôvodoch, dôvodoch príslušnosti k určitej sociálnej skupine, zastávania určitých politických názorov alebo z dôvodu uplatňovania svojich politických práv a slobôd a neuviedol žiadne dôvody, ktoré by opodstatňovali použitie § 13a alebo 13b zákona o azyle.

Je nepochybné, že predmetom zákona o azyle je, ako to vyplýva z jeho § 1, predovšetkým upraviť konanie o azyle, ustanoviť postup pri poskytovaní dočasného útočiska, ustanoviť práva a povinnosti žiadateľov o udelenie azylu, azylantov, cudzincov žiadajúcich o poskytnutie dočasného útočiska a odídencom, ustanoviť pôsobnosť orgánov verejnej moci na úseku azylu a dočasného útočiska, upraviť integráciu azylantov do spoločnosti, a upraviť pobyt v azylových zariadeniach a v jeho rámci stanovením prekážok vyhostenia alebo návratu vytvoriť určitú právnu istotu zamietnutého žiadateľa o azyl pred jeho núteným návratom do krajiny pôvodu.

Z takto vymedzeného predmetu zákona charakterizujúceho zároveň aj jeho účel treba vychádzať aj pri posudzovaní postupu odporcu v predmetnej veci. Odporca výrokom deklaroval len to, čo predpokladá zákon v citovanom ustanovení t. j., po zistení, že žiadateľ o azyl odôvodňoval svoju žiadosť o udelenie azylu inými dôvodmi, ako tými ktoré sú uvedené v § 8,10,13a a 13b, žiadosť zamietol ako zjavne neopodstatnenú. Tento výrok, obmedzený pre účely zákona o azyle nezasahuje do jeho práva na rodinný život ani v styku s rodinou. Predmetným rozhodnutím odporcu nedochádza k porušeniu alebo k obmedzeniu jeho práva na výchovu dieťaťa ani práva dieťaťa na rodinu podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru, pretože mu rozhodnutie nebráni tieto práva na území Slovenskej republiky vykonávať.

V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že existencia prekážky vyhostenia alebo návratu, ktorej preskúmania sa navrhovateľ domáha, nebola v konaní o azyle spochybnená, pretože rozhodovanie o nej presahuje rámec tohto konania a samotného účelu zákona o azyle, nemožno sa na ňu odvolávať v konaní o azyle za účelom dosiahnutia legalizácie pobytu v cudzej krajine, pretože by to znamenalo popretie účelu tohto zákona a obchádzanie na to určenej zákonnej úpravy pobytu cudzincov na území Slovenskej republiky.

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis odporcu totiž vyplynulo, že navrhovateľ ani nespochybňuje, že skutočnosti ním tvrdené by bolo možné subsumovať pod niektoré z citovaných ustanovení, teda netvrdí, že u neho existujú

opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a ani netvrdí, že vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

Pokiaľ teda krajský súd potvrdil rozhodnutie odporcu o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej, rozhodol vecne správne.

Odvolicie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Vo vzťahu k preskúvanému rozhodnutiu ani rozhodnutiu súdu nemajú totiž žiadnu relevanciu. Nemožno sa na ne odvolávať v konaní o azyle za účelom dosiahnutia legalizácie pobytu v cudzej krajine, pretože by to znamenalo popretie účelu tohto zákona a obchádzanie na to určenej zákonnej úpravy pobytu cudzincov na území Slovenskej republiky.

Navrhovateľ tiež namietal, že odporca neprihliadol na humanitné dôvody jeho žiadosti. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku ani rozhodnutia odporcu, nakoľko zákon výslovne neukladá povinnosť správneho orgánu uviesť do výroku negatívne rozhodnutie o neudelení azylu z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle. Keďže nejde o nárok, o ktorom musí rozhodnúť správny orgán ex lege, ale o výsledok správneho uváženia správneho orgánu, nie je možné odporcovi vyčítať, že navrhovateľovi azyl z humanitných dôvodov neudelil.

Pokiaľ teda odporca napriek neexistencii objektívnych dôvodov pre udelenie azylu (v zmysle § 8 zákona o azyle) nezistil vzhľadom na chýbajúce predchádzajúce tvrdenie navrhovateľa o ich existencii žiadnu subjektívnu okolnosť, ktorá by zakladala sama o sebe dôvod pre udelenie azylu z humanitných dôvodov, a z tohto dôvodu úvahu k takejto okolnosti ani nerozvedol, nepochybil.

Z uvedených dôvodov preto možno konštatovať, že postup odporcu bol v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak jeho rozhodnutie potvrdil. Odvolací súd sa s právnym záverom uvedeným v jeho rozsudku stotožnil, námietkam navrhovateľa

nevyhovet a napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, keď navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 11. augusta 2009

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová